

умяват да използват турското отстъпление, за да очистят напълно Пелопонез от неприятеля: тѣмъ липсва единство и постоянство въ ръководство на военитѣ действия. На северъ ставатъ ожесточени схватки между сулиоти и Али паша Янински, отъ една страна, и турскитѣ войски подъ Хуршидъ паша отъ друга. Али паша, лукавъ и промѣнчивъ, намира за изгодно да отстъпи на сулиотитѣ лагера си при Кяфа съ много военни запаси, така че тѣзи хероични планинци могатъ да предприематъ решително настѣпление подъ водителството на Марко Боцаръ, който се издига надъ всички други войводи чрезъ безстрашие, благородство [на характера и неоспорвано отъ никого безкористие. Полковникъ Гордонъ, станалъ после историографъ на грѣцката революция, пише за него: „Марко Боцаръ бѣше изпълненъ отъ величие на духа и глѣбина на чувството, каквито рѣдко се намиратъ въ свѣтовната история“. Едновременно съ това бива обявено възстанието въ Мисолунги, съпроводено отъ разсипване на Врахори, гдето намиратъ смъртта си множество беззащитни турци и евреи. Сулиотитѣ, притискани отъ Омеръ Брионъ, повикватъ на помощъ Александъръ Маврокордато, току-що дошелъ отъ Италия въ Мисолунги, за да изпълни дълга си къмъ отечеството. Маврокордато се отзовава съ готовность. Той пристига съ 5000 души бойци, между които се намира и храбриятъ надъ всѣка похвала, но безхарактеренъ и склоненъ къмъ коварство и предателство Гого Бакалъ (той е убилъ порано бащата на Марко Боцаръ, и тоя сега му е простилъ, въ името на светата идея). Марко Боцаръ му се поставя на разположение съ своитѣ 350 сулиоти, като авангардъ, и разгромява съ рѣдко юначество 4000 албанци подъ турски знамена.

На 5 ноемврий 1821 г. Маврокордато е принуденъ да се оттегли къмъ Мисолунги, подъ напора на 12000 души, командувани отъ Омеръ Брионъ и Решидъ паша; въ помощъ му идватъ 1200 пелопонезци, съ Мавромихали, Заимисъ, Делияни и Лондосъ на чело. Всички тогава, подъ командата на Марко Боцаръ, отбиватъ на 6 януарий 1823 г. въ нощна атака противника; но самъ Марко Боцаръ, неподкрепенъ отъ никого, трѣбва следъ това да посрещне страшната армия отъ 15000 геги на Шкодренския паша, заедно съ авангарда на тогава отъ 8000 отбрани войници подъ командата на охридския бей Джеладинъ. Защото между грѣцкитѣ началници е на-